

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

14 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Boico Victor

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Central, Sîrbu Lilia, prin care solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 14 mai 2019, în cauza penală privindu-l pe

Mardari Petru XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX;

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 05.10.2018 – 26.10.2018 (prima instanță);
2. 22.11.2018 – 14.05.2019 (instanța de apel);
3. 18.07.2019 – 14.01.2020 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Cimișlia /sediul Leova/ din 26 octombrie 2018, cauza fiind examinată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală conform art. 364¹ Cod de procedură penală, Mardari Petru a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 160 ore.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Mardari Petru, la 08 iulie 2018, în jurul orei 21:00, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, a pătruns pe teritoriul rezervoarelor supraterane, situat la marginea or. Leova, aparținând SRL „POLIMER GAZ CONDUCTE”, cod fiscal XXXXX, cu adresa juridică în XXXXX, de unde a sustras în mod tainic două scări din metal (aluminiu), una cu dimensiunile 3x11 și alta cu dimensiunile 3x15, prin ce i-a cauzat proprietarului o daună materială în proporții considerabile în sumă totală de 1 757,85 lei românești, echivalentul a 7 387,72 lei moldovenești, potrivit cursului oficial al BNM.

Astfel, acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal – *furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșit prin pătrundere în alt loc pentru depozitare cu cauzarea daunei în proporții considerabile.*

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apeluri de către procurorul în Procuratura r-nului Leova, Ciubară Sergiu, solicitând casarea sentinței în latura ce ține de individualizarea pedepsei, pronunțarea unei noi hotărâri prin care ținându-se cont de art. 34 alin. (1) și art. 111 alin. (1) lit. g) Cod penal, inculpatului să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani 6 luni cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, invocând că: anterior inculpatul a fost condamnat la muncă neremunerată în folosul comunității pentru comiterea infracțiunii de furt (art. 186 alin. (2) Cod penal), însă el nu a tras concluziile necesare și după aceasta a mai comis infracțiuni similare pentru care a fost condamnat deja la pedeapsa cu închisoarea, fiind eliberat din locurile de reclusiune la 23.02.2018, aceste circumstanțe trezesc suspiciuni rezonabile de a considera că pedeapsa stabilită lui Mardari Petru prin sentința atacată nu-și va atinge scopul prevăzut, se caracterizează negativ la locul de trai, este o persoană socialmente periculoasă, care, eventual poate comite alte fapte ilicite, din care motive trebuie izolat de societate în condițiile legii pe un anumit termen atât în vedere a: reeducării sale, cât și în scopul prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 14 mai 2019, s-a respins ca fiind nefondat apelul declarat, cu menținerea sentinței.

4.1 Pentru a decide astfel, instanța de apel a indicat că, faptul comiterii infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal de către Mardari Petru a fost constatat din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere a coroborării lor.

În continuare, instanța de apel a indicat că, la stabilirea categoriei și mărimii pedepsei aplicate inculpatului Mardari Petru, prima instanță a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana inculpatului, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, de personalitatea inculpatului care se caracterizează negativ la locul de trai, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, existența circumstanței atenuante a răspunderii - căința sinceră, circumstanță agravantă - săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară, inculpatul nu este angajat la serviciu, trăiește în concubinaj, a conștientizat cele comise și solicită o șansă pentru a-și continua modul de viață în condiții de libertate, în condițiile respectării valorilor în limitele cadrului legal.

Astfel, instanța de apel a concluzionat că sentința de condamnare în prezenta

cauză penală este echitabilă, legală și individualizată, și va avea un efect preventiv serios atât pentru inculpatul Mardari P., cât și pentru alte persoane predispuse la comiterea unor astfel de infracțiuni, și va constitui o garanție și o asigurare că, drepturile și libertățile consfințite în Constituția Republicii Moldova și alte legi ale Republicii Moldova sunt apărate, iar violarea lor este contracarată și pedepsită.

5. Decizia instanței de apel, este atacată cu recurs ordinar de către procurorul în în Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Central, Sîrbu Lilia, indicând temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, prin care solicită, casarea deciziei, cu remiterea cauzei la rejudecare, invocând:

- instanța de apel eronat a ajuns la concluzia că prima instanță corect a stabilit că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă fără ca acesta să fie izolat de societate;

- instanța de apel nu a luat în considerație lipsa circumstanțelor atenuante, prezența circumstanțelor agravante și anume săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiuni similare și a fost condamnat de mai multe ori, fiind condamnat chiar și la pedeapsa cu închisoare și anume:

- la 18.03.2005 Judecătoria Buiucani mun. Chișinău în baza art. 186 alin. (2) Cod penal – art. 90 Cod penal – 1 an termen de probațiune;

- la 04.05.2006 Judecătoria Buiucani mun. Chișinău în baza art. 186 alin. (2) Cod penal – amendă 3000 lei, cu aplicarea art. 84 alin. (4), 85 – 2 ani 6 luni închisoare;

- la 22.03.2007 Judecătoria Buiucani mun. Chișinău în baza art. 186 alin. (2) Cod penal, cu aplicarea art. 84 alin. (4), 85 Cod penal – 2 ani 6 luni închisoare;

- la 31.01.2012 Judecătoria Botanica mun. Chișinău în baza art. 187 alin. (2) lit. e), j) Cod penal – 3 ani închisoare;

- la 08.05.2015 Judecătoria Leova în baza art. 186 alin. (2) lit. c), 27, 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, cu aplicarea art. 84 Cod penal – 3 ani 6 luni închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

- infracțiunea a fost comisă de inculpat aproximativ peste 4 luni după eliberarea din locurile de detenție, ceea ce dovedește faptul că, prin aplicarea pedepsei în formă de muncă neremunerată nu va fi atins scopul pedepsei penale.

6. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul și să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conducându-se de dispozițiile din art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă normele de drept procesual penal au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă motiv de casare.

Potrivit prevederilor art. 414 alin. (1), (2), 6) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal. Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

Coraportând decizia instanței de apel, la rigorile prevăzute de art. 414 Cod de procedură penală enumerate supra, se atestă că instanța de apel nu a ținut cont pe deplin de aceste cerințe și a comis următoarele erori de drept.

Astfel, Colegiul penal lărgit menționează că procurorul, drept temeiuri pentru declararea recursului a indicat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, în sensul că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și că s-a aplicat pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că temeiurile invocate de procuror în prezentul recurs ordinar și-au găsit

confirmarea în cauza dată, sub aspectul că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și că s-a aplicat o pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale.

În acest sens, Colegiul penal lărgit invocă că potrivit prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

Conform prevederilor art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod, în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

În acest context, se atestă că prima instanță la individualizarea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 160 ore stabilite inculpatului Mardari Petru, nu a ținut cont pe deplin de aceste prevederi legale și i-a stabilit inculpatului o pedeapsă prea blândă care nu va atinge scopul legii penale de restabilire a echității sociale, de corectare a inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane. Astfel, instanța de apel nu a luat în considerație lipsa circumstanțelor atenuante, prezența circumstanțelor agravante și anume săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiuni similare și a fost condamnat de mai multe ori, fiind condamnat chiar și la pedeapsa cu închisoare și anume:

- la **18.03.2005 Judecătoria Buiucani mun. Chișinău în baza art. 186 alin. (2) Cod penal** – art. 90 Cod penal – 1 an termen de probațiune;

- la **04.05.2006 Judecătoria Buiucani mun. Chișinău în baza art. 186 alin. (2) Cod penal** – amendă 3000 lei, cu aplicarea art. 84 alin. (4), 85 – 2 ani 6 luni închisoare;

- la **22.03.2007 Judecătoria Buiucani mun. Chișinău în baza art. 186 alin. (2) Cod penal**, cu aplicarea art. 84 alin. (4), 85 Cod penal – 2 ani 6 luni închisoare;

- la **31.01.2012 Judecătoria Botanica mun. Chișinău în baza art. 187 alin. (2) lit. e), j) Cod penal** – 3 ani închisoare;

- la **08.05.2015 Judecătoria Leova în baza art. 186 alin. (2) lit. c), 27, 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal**, cu aplicarea art. 84 Cod penal – 3 ani 6 luni închisoare

cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, mai mult, inculpatul a comis din nou o infracțiune după aproximativ 4 luni după ce a fost eliberat din locurile de detenție, adică antecedentele penale nu erau stinse, comiterea repetată a aceluiași tip de infracțiuni (art. 186 CP), denotă faptul că inculpatul deși și-a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunii incriminate în speța dată, acesta nu a conștientizat pericolul acțiunilor sale, nu s-a corijiat și reeducat, acesta nu a pășit pe calea corijării, adică nu a făcut careva concluzii și a comis o infracțiune similară, iar pedeapsa prea blândă stabilită de prima instanță, menținută pripit de instanța de apel nu va duce la realizarea scopului pedepsei penale prevăzut de art. 61 Cod penal.

La fel, Colegiul penal lărgit indică că pedeapsa este echitabilă atunci când ea impune infractorului lipsuri și restricții proporționale cu gravitatea infracțiunii și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, mai mult, pedeapsa este echitabilă când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea comiterii de noi infracțiuni atât de către condamnat cât și de alte persoane, or, o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă pentru corectarea infractorului și nici pentru a preveni săvârșirea de noi infracțiuni.

În baza celor expuse, Colegiul penal lărgit statuează că instanța de apel la adoptarea soluției în cauză, de menținere a sentinței primei instanțe fără modificări, nu a ținut pe deplin cont de toate circumstanțele expuse supra în coraport cu cumulul de probe administrat la materialele cauzei și circumstanțele cauzei, prin ce pe cale de consecință se atestă că decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale confirmându-se în prezenta cauză temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, motive din care recursul ordinar declarat de către procuror urmează a fi admis, iar decizia instanței de apel în partea stabilirii pedepsei nu poate fi menținută, urmează a fi casată, iar cauza a fi trimisă la rejudecare în instanța de apel.

7. Astfel, la rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de dispozițiile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual penale – asupra motivelor esențiale indicate în apelul respectiv și în măsura competenței sale asupra motivelor din recursul declarat, nominalizate în prezenta decizie, să cerceteze și să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată în partea individualizării pedepsei, și în dependență de circumstanțele constatate, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu și de practica relevantă a CtEDO, în cadrul unui proces de judecată contradictoriu și echitabil, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Central, Sîrbu Lilia, casează decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 14 mai 2019, în cauza penală privindu-l pe **Mardari Petru XXXXX**, în partea stabilirii pedepsei, cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte de Curtea de Apel Cahul.

Decizia în partea dispusă rejudecării nu se supune căilor de atac, în rest este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **13 februarie 2020**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor